

Les mestres de la República

ROSA M. GIRALT NAVARRO
 JAVIER GIMENEZ GRACIA
 FETE-UGT TERRES DE LLEIDA

AQUEST ANY a la FETE, la Federació de Treballadors de l'Ensenyament de la UGT estem d'enhonorabona. Amb el documental *Las Maestras de la República* dirigit per Pilar López Solano, hem aconseguit un Goya a la millor pel·lícula documental; aquest vol ser un record a la trajectòria d'unes dones que van lluitar pels seus ideals d'igualtat, justícia i solidaritat.

Des de la FETE-UGT de les Terres de Lleida ens vam proposar fet arribar el reportatge

arreu i les nostres expectatives han estat superades amb escreix, fins al punt de tenir l'agenda plena fins a finals de setembre i amb la voluntat de seguir aquesta missió pedagògica.

Ens els darrers mesos, diversos centres educatius, ajuntaments i entitats culturals han volgut compartir amb nosaltres el documental que rescata de la història unes docents valentes i agosarades que no van dubtat a posar-se davant per arrossegar la societat, mit-

jançant l'educació a un nou model més modern, més europeu. Persones cultes, modernes i independents que en un moment donat es van implicar en la renovació pedagògica, en la consecució dels drets de les dones i en les activitats sindicals, socials i polítiques fonamentals per impulsar el país en un moment de canvi històric i transcendent; defensores i transmissores d'uns valors vigents avui: educar en la igualtat, el respecte a l'altre, el valor de l'esforç...

Una de les experiències que més ens van colpir va ser la projecció a la presó de Ponent de Lleida. D'entrada, tot i que l'activitat era lliure, la sala on ens van rebre estava força ple-

na. Els interns i les internes van seguir amb molt interès la pel·lícula i, a l'hora del col·loqui, van fer intervencions força interessants i encertades. Elles van destacar la figura de la dona treballadora, de l'empenya que van demostrar i dels obstacles que van haver de superar per seguir endavant amb la seva vocació i amb les ganes de renovar la societat; també manifestaren repetidament que no s'havia avançat massa i que calia seguir lluitant cap a l'objectiu de la igualtat total, posant exemples en què es feia palesa la seva experiència personal envers la societat, la qual, a vegades, no els havia donat les oportunitats que elles esperaven.

D'alguna manera es veien reflectides en aquelles mestres republicanes, en el seu missatge de lluita personal, de superació i la manera d'encarar la vida.

Un silenci respectuós es va instal·lar a la sala al veure el pas de les mestres per la presó; era com si es possessin a la seva pell, entenent les estratègies que utilitzaven per no enyorar-se elles, ni les del seu voltant.

En conclusió, una experiència mútua força enriquidora que d'alguna manera coincideix amb el seu esperit i amb el crit esperançador que esgrimien algunes de les internes "nosotras como ellas, siempre *pa'lante*".